

KLÁRA JAKŠIČOVÁ, *Vyjádření záporu v současné italštině a češtině.* Ústav románských studií FF UK, ak. r. 2017/2018.

Otázka negace je bezpochyby zajímavé, ale zároveň velmi náročné téma. Klára Jakšičová si zvolila pro svou bakalářskou práci otázku záporu v kontrastivní perspektivě a rozumně se omezila na určité výrazy (*affatto, mica, punto, non è che...*), jejichž význam v italštině a překlady v češtině zkoumá na příkladech z paralelního korpusu InterCorp. Cíl práce je tedy spíš praktický než ryze teoretický a v tomto smyslu byl také beze zbytku naplněn.

Práce je tradičně rozdělena na teoretickou a praktickou část. V teoretické části diplomantka definuje negaci a její funkce, popisuje prostředky negace v češtině a italštině a zabývá se různými typy negace (mluvnický zápor, slovní zápor, částečná vs. parciální negace). Velkou pozornost věnuje pak záporným větám s kvantifikátory a různými intenzifikátory. Samostatná kapitola se zabývá též negativně polaritními výrazy. V praktické části se diplomantka pustila do již zmíněné analýzy několika italských výrazů na základě dat z paralelního korpusu InterCorp.

Formálně i obsahově je předkládaná práce zcela v pořádku a v podstatě jí nelze nic vytknout; přesto bych měl pár poznámek jak k teoretické části, tak k té praktické (která mj. ukazuje určité meze paralelního korpusu InterCorp).

1) Ačkoli jde jen o bakalářskou práci, jejímž cílem samozřejmě není postihnout veškerou sekundární literaturu, ale aspoň prokázat dobrou orientaci v základních referencích, nepůsobí přesvědčivě diplomantčina úvodní věta (na s. 8), že literatury k negaci je poměrně málo. To jistě není pravda; literatury je naopak obrovské množství (existují i základní monografie, např. Hornova *A Natural History of Negation* z r. 1989). Myslím, že by tedy stačilo takovou větu poupravit a říci, že ačkoli je literatura nesmírně bohatá, my se v této práci přidržíme...

2) S teoretickou průpravou souvisí i má další poznámka. Pokud by se diplomantka chtěla tématu i nadále věnovat, musela by nutně zvládnout i určité základy logiky (v některých pasážích je trochu znát absence některých logických pojmů, jako je kontradikce, kontrárnost, subkontrárnost aj., které jsou klíčové zejména pro pochopení toho, jak fungují kvantifikátory a jaké jsou mezi nimi logické vztahy).

3) V praktické části oceňuji výběr výrazů a jejich analýzu, ačkoli se zde projevují určité nedostatky paralelního korpusu. Na jedné straně je jasné, že výraz *punto* je silně regionálně konotován, a pokud se objevuje pouze v Collodiho *Pinocchiov*, není to překvapující (srov. Tesiho, 2005, s. 172 poznámku k tomuto románu „La caratteristica di *Pinocchio* è quella di essere scritto in una lingua *totalmente* aderente all'uso vivo e spontaneo fiorentino dell'Ottocento...“), ale o současné italštině a o její negaci to nic nevypovídá. Daleko zajímavější je naopak konkurence *affatto* a *mica*, k níž se někteří lingvisté explicitně vyjadřují (např. Berruto, *Sociolinguistica dell'italiano contemporaneo*). V tomto smyslu by zasloužila větší pozornost skladba textů a příslušný komentář.

4) K formální podobě práce skutečně nemám připomínek: text je sepsán velice pečlivým jazykem; možná jen v několika drobnostech by stačila malá korektura (např. na s. 19 „já se podržím“ místo „já se přidržím“, pak na s. 28 v it. příkladu má být *Nessuno me l'ha...*)

Jak je z výše uvedeného patrné, považuji bakalářskou práci Kláry Jakšičové za velmi zdařilou, k obhajobě ji doporučuji a hodnotím ji jako **výbornou**.

V Praze dne 28. 5. 2018

.....

doc. Pavel Štichauer, Ph.D.

oponent bakalářské práce